



Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου 2021
(OR. en)

12304/21

Διοργανικός φάκελος:
2018/0216(COD)

AGRI 443
AGRILEG 207
AGRIFIN 114
AGRISTR 65
AGRIORG 107
CODEC 1268
CADREFIN 422

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Θέμα: Εκπόνηση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ
– *Ανταλλαγή απόψεων*

Διαβιβάζεται συνημμένως για τις αντιπροσωπίες έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας σχετικά με την εκπόνηση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ από τα κράτη μέλη, καθώς και κατευθυντήριες ερωτήσεις για την υπουργική συζήτηση που θα διεξαχθεί κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γεωργίας και Αλιείας στις 11 και 12 Οκτωβρίου 2021.

Έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας για την εκπόνηση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ των κρατών μελών

Την 1η Ιουνίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τρεις νομοθετικές προτάσεις με στόχο να καταστεί η ΚΓΠ κατάλληλη για το μέλλον. Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ επικεντρώθηκε στη μετάβαση από μια προσέγγιση με άξονα τη συμμόρφωση σε μια προσέγγιση με βάση τις επιδόσεις. Στο πλαίσιο αυτού του «νέου μοντέλου υλοποίησης», τα κράτη μέλη θα έχουν μεγαλύτερη ελευθερία να προσαρμόζουν τις παρεμβάσεις άμεσης ενίσχυσης, τις τομεακές παρεμβάσεις και τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης στις ανάγκες τους βάσει στρατηγικού σχεδιασμού, ενώ παράλληλα θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί. Η μελλοντική ΚΓΠ θα περιλαμβάνει μια νέα «πράσινη» αρχιτεκτονική, η οποία βασίζεται σε ενισχυμένες περιβαλλοντικές και κλιματικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούν οι γεωργοί και σε πρόσθετα εθελοντικά μέτρα.

Η νέα ΚΓΠ θα οργανωθεί μέσω των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ των κρατών μελών. Ο κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ καθορίζει τις γενικές παραμέτρους που θα κατευθύνουν την εκπόνηση, την αξιολόγηση και την έγκρισή τους. Οι υπουργοί τόνισαν επανειλημμένως ότι για την έγκριση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο νομικά δεσμευτικές πράξεις. Η αρχή αυτή κατοχυρώθηκε τελικά στις διατάξεις του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, ως μέρος της πολιτικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε κατά τις διοργανικές διαπραγματεύσεις, επιβεβαιώθηκε δε από τους υπουργούς κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γεωργίας και Αλιείας στις 28-29 Ιουνίου 2021 και εν τέλει εγκρίθηκε από την Ειδική Επιτροπή Γεωργίας στις 23 Ιουλίου 2021 μετά την ολοκλήρωση των τεχνικών εργασιών¹. Η επίσημη έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο αναμένεται πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους. Το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2022, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν τα εθνικά τους προκαταρκτικά στρατηγικά σχέδια για αξιολόγηση και έγκριση από την Επιτροπή.

¹ Άρθρο 106 παράγραφος 2: «[...] Η έγκριση βασίζεται αποκλειστικά σε πράξεις που είναι νομικά δεσμευτικές για τα κράτη μέλη» [διατύπωση της τελικής πολιτικής συμφωνίας που επετεύχθη τον Ιούλιο του 2021 (έγγρ. 11004/21 ADD 1 REV 2), με την επιφύλαξη της οριστικής διατύπωσης του νομικού κειμένου από τους γλωσσομαθείς νομικούς].

Η εκπόνηση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ αποτελεί πρόκληση για τα κράτη μέλη και προξένησε εξ αρχής ιδιαίτερο προβληματισμό σε αυτά. Η διαδικασία αυτή αποτελείται από διάφορα στάδια, εκ των οποίων ορισμένα διεξάγονται παράλληλα, συχνά δε καθίσταται αναγκαία η επιστροφή σε προηγούμενα στάδια της διαδικασίας και η αναθεώρηση ενός προκαταρκτικού στρατηγικού σχεδίου λόγω, μεταξύ άλλων, επικαιροποιημένων στοιχείων, συμφωνιών με τα ενδιαφερόμενα μέρη, (άτυπων) παρατηρήσεων της Επιτροπής και παρατηρήσεων που προκύπτουν από την εκ των προτέρων αξιολόγηση. Ταυτόχρονα, αναμένεται ακόμη η οριστικοποίηση και η έγκριση της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, γεγονός που καθιστά το έργο αυτό ακόμη πιο περίπλοκο, αν και το ουσιαστικό περιεχόμενο των κανονισμών μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει οριστικοποιηθεί από τα τέλη Ιουλίου του 2021.

Η έγκριση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ από την Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η πολιτική εφαρμόζεται σύμφωνα με τους κοινούς στόχους, επιτυγχάνει τα αναμενόμενα αποτελέσματα και συμβάλλει με δίκαιο τρόπο στον αντίκτυπο σε επίπεδο Ένωσης. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τη συνοχή και τη συμβολή των προτεινόμενων στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ στην περιβαλλοντική και κλιματική νομοθεσία και στις δεσμεύσεις της ΕΕ, καθώς και στους στόχους της ΕΕ για το 2030 που καθορίζονται στις στρατηγικές «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και «Βιοποικιλότητα».

Τον Δεκέμβριο του 2020 η Επιτροπή απηύθυνε σε κάθε κράτος μέλος εξατομικευμένες συστάσεις σχετικά με το πώς μπορούν να καταστούν τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ κατάλληλα για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται. Στόχος των συστάσεων είναι η παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη κατά την κατάρτιση των στρατηγικών τους σχεδίων για την ΚΓΠ, μέσω του προσδιορισμού των βασικών τομέων στους οποίους θα πρέπει να εστιάσει κάθε κράτος μέλος.

Στην αρχή της περιόδου εφαρμογής, πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει συνοπτική έκθεση σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ των κρατών μελών για να αξιολογήσει την κοινή προσπάθεια και τη συλλογική φιλοδοξία των κρατών μελών για την επίτευξη των ειδικών στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της Ένωσης για το 2030 που καθορίζονται στις στρατηγικές «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και «Βιοποικιλότητα».

Η διαφάνεια και η συμμετοχικότητα αποτελούν σημαντικά χαρακτηριστικά της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Όπως απαιτείται σήμερα στο πλαίσιο του προγραμματισμού της αγροτικής ανάπτυξης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να οργανώνουν εταιρική σχέση κατά τη διαδικασία κατάρτισης των στρατηγικών τους σχεδίων για την ΚΓΠ, προκειμένου να ζητούν με αποτελεσματικό και διαφανή τρόπο τη γνώμη και τη συμμετοχή των οικείων εταίρων, όπως των αρμόδιων δημόσιων αρχών, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του γεωργικού τομέα, και άλλων σχετικών φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών. Η εταιρική σχέση αυτή όχι μόνο θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τις διαθέσιμες γνώσεις και την εμπειρογνωμοσύνη για τον σχεδιασμό των σχεδίων, αλλά θα αυξήσει επίσης τη νομιμότητα της μελλοντικής πολιτικής και θα διευκολύνει την εφαρμογή της.

Τα κράτη μέλη προετοιμάζουν επί του παρόντος τα στρατηγικά τους σχέδια, με βάση επίσης τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις της Επιτροπής. Δεδομένου ότι έχει επιτευχθεί πολιτική συμφωνία σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και ότι η επίσημη έγκρισή της πλησιάζει, πολλά κράτη μέλη θα πρέπει να βρίσκονται στο στάδιο της οριστικοποίησης των στρατηγικών τους σχεδίων της ΚΓΠ και να είναι έτοιμα να τα υποβάλουν επισήμως το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2022, όπως προβλέπεται. Από την ανεπίσημη ανατροφοδότηση που έχουν παράσχει τα περισσότερα κράτη μέλη, φαίνεται ότι σχεδόν όλα έχουν ετοιμάσει τις εκτιμήσεις των αναγκών τους και τις στρατηγικές παρέμβασης, οι οποίες αναθεωρούνται και επικαιροποιούνται. Στα περισσότερα κράτη μέλη βρίσκονται σε εξέλιξη άλλα στάδια, όπως ο καθορισμός των όρων επιλεξιμότητας για παρεμβάσεις, ο καθορισμός αριθμητικών στόχων και οροσήμων για τους σχετικούς δείκτες αποτελεσμάτων για κάθε παρέμβαση, καθώς και ο καθορισμός ετήσιων προβλεπόμενων εκροών και μοναδιαίων ποσών ανά παρέμβαση. Ομοίως, οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις και οι στρατηγικές εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων έχουν δρομολογηθεί, με τις πρώτες εκθέσεις να έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Οι πρώτοι γύροι δημόσιων διαβουλεύσεων έχουν διεξαχθεί ενώ περαιτέρω διαβουλεύσεις διενεργούνται επί του παρόντος ή έχουν προγραμματιστεί για τους επόμενους μήνες.

Με βάση τα ανωτέρω, στη σύνοδο του Συμβουλίου Γεωργίας και Αλιείας της 11ης και 12ης Οκτωβρίου 2021, οι υπουργοί θα κληθούν να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην υποβολή και την έγκριση των στρατηγικών σχεδίων, ιδίως όσον αφορά τα ακόλουθα ερωτήματα:

1) Σε ποιο σημείο βρίσκεστε όσον αφορά την κατάρτιση του προκαταρκτικού στρατηγικού σχεδίου; Αντιμετωπίζετε δυσκολίες;

2) Σε ποιο βαθμό θα πρέπει η διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης να είναι διαφανής, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της λογοδοσίας προς το ευρύ κοινό, του στόχου της διασφάλισης ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών (με σεβασμό της ευελιξίας στον σχεδιασμό των μέτρων της ΚΓΠ) και της ανάγκης έγκαιρης διοικητικής προετοιμασίας σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών;

3) Ποια είναι τα βασικά ζητήματα που επισημάνθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων; Αντιμετωπίζετε προβλήματα στις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και στις διαβουλεύσεις με άλλους κυβερνητικούς φορείς, π.χ. εκείνους που είναι αρμόδιοι για τις περιβαλλοντικές και κλιματικές πολιτικές;